

Vážení občania !!!

Už viackrát sme Vás upozorňovali, na dlhodobo odstavené osobné ale aj nákladné motorové vozidlá na ulici, pred domom, na chodníku alebo verejnom priestranstve.

Keďže sa sťažnosti opäť hromadia, touto cestou Vás vyzývame, aby ste spred svojich domov odtiahli, zlikvidovali alebo odpratali, dlhodobo odparkované alebo odstavené motorové vozidlá.

Tiež Vás žiadame, aby ste neparkovali dlhodobo pred domami a už vôbec nie na chodníkoch. Aby ste verejné miesto použili len na čas potrebný na nutné vyloženie a naloženie.

Veď chodník má predsa slúžiť prechodcov a nie na odstavenie alebo parkovanie vozidiel.

Mnohokrát vidíme matku s deťmi kráčať po ceste a autá odstavené na chodníkoch. Aj v prípade veľkých vozidiel napr. hasičských, záchranných a pod. je problém na mnohých takýchto miestach sa vyhnúť. V prípade, že nedôjde k náprave, obec prijme Všeobecné záväzné nariadenie a stanoví výšku poplatku – pokuty za dlhodobé parkovanie a zároveň porušovanie nariadenia.

Kančová A.

Zatancuj si s nami

Vážení čitatelia, detičky, mládež a všetci priatelia!

Blížia sa letné prázdniny, cez ktoré slniečko krásne svieti a my hľadáme do nášho folklórneho súboru talentované deti.

Mamky, babky, ockovia či dedkovia, podprite ich v tomto smere, nech kultúra našej obce len k lepšiemu speje.

Chlapci a dievčatá, pridajte sa k nám a potešme spoločne srdcia všetkých mām.

Čaká vás tu srandy dosť, veď my toto všetko robíme len pre radosť.

Bojíte sa toho, že neviete tancovať?

Ale no tak, prestaňte predsa trucovať!

My vás to všetko naučíme, a potom sa aj vystúpením pochválime.

Naše vystúpenia sú zároveň aj výlety, pre malé, ale aj staršie deti.

Zvykneme sa vytratiť z našej dedinky na pár dní, aby sme sa naučili kroky na spoločnom sústreďení.

Predstavte si to, keď sa tam niečo naučíte, ako odmena vás čaká zábava a skoky do bazéna!

Či si chlapec a či dievča, neváhaj, pod' medzi nás a nových priateľov spoznávaj!

A napokon, budete na sebe niest' hrdosť, ktorou je naša kultúra, veď predsa chceme, nech sa zvyk a tradícia naďalej zachová.

Ak chceš zažiť niečo nové, nehanbiš sa, urob jeden krok a vŕcne Ťa privítame medzi seba, my, FS Málinček.

Sarvašová Ema

ABBA

OLDIES REVIVAL

Diskotéka

od 20:00 hod.

do 04:00 hod. Vstupné v predpredaji 7 € a v deň koncertu 10 €.

24. augusta 2019 /sobota/ o 22:00 hod.
na športovom areáli Malinec

Lístky si môžete zakúpiť na OcÚ, odd. kultúry u p. Kančovej, tel. 047/429 11 22, 0908 651 192.

ZASMEJME SA!

Blondínka, to nie je farba vlasov, blondínka, to je kategória...

Prečo blondínka nalieva sliepkam do rajničky horúcu vodu?

Aby znášali vajcia na tvrdo...

Prečo si blondínka zobrala na súd sekeru?

Aby sa z toho vysekala...

Prečo majú blondínky veľké kruhové náušnice, keď idú na rande?

Aby si mali kam zavesiť nohy..

Môže byť niečo sprostšie ako blondínka?

Môže. Dve blondínky...

Kedy užíva blondínka preháňadlo?

Keď túži, aby sa jej hlavou preháňali myšlienky...

POKRAČOVANIE na strane 12

Priority poslancov OZ Málíneec 2

**Jaroslava
Kminiaková**

Za poslankyňu OZ som kandidovala po prvýkrát a umiestnila som sa ako prvá náhradníčka. Týmto sa chcem poďakovať všetkým občanom, ktorí mi vo voľbách dali svoj hlas.

Túto funkciu som prevzala po pánovi Ľubomírovi Jakubovi, ktorý sa stal zamestnancom obecného úradu. Budem sa snažiť plniť si povinnosti, ktoré vyplývajú z tejto funkcie a svojimi názormi prispievať k zveľaďovaniu našej obce.

Mojou prioritou je úprava priestoru pred školou / lavičky, informačné tabule, altánok namiesto skleníka, ... /, aby bol upravený a viac využívaný žiakmi našej školy.

Akékoľvek pripomienky z Vašej strany mi môžete povedať osobne alebo zaslať na moju mailovú adresu.

Ján Kvasnica

Keďže som už poslancom viac volebných období, v prvom rade by som sa chcel poďakovať občanom za prejavenú dôveru a hlasy, ktoré mi dali vo voľbách do obecných správ.

Ako každému občanovi, ktorý v tejto obci žije, nie je mi ľahostajné, ako naša obec vyzerá. Ako poslanec sa snažím podieľať na jej napredovaní. Zo svojich priorit by som začal asi tým, čo ma najviac trápi.

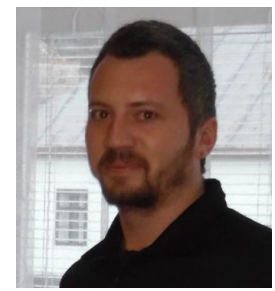
Je to komunálny odpad. Už pár rokov triedime odpad a máme nato zberné nádoby. Smetiari si opakovane sťažujú, že nie je v nádobách to, čoby sa v nich malo nachádzať. Veď obec stále informuje ako správne separovať. Najviac ma zarazí, keď vidím vyhodené vrece popri ceste, ale aj v okolí vodnej nádrže Málíneec. Kontajnery v cintorínoch sú naplnené rôznym odpadom/stavebný odpad, plasty z áut, ba dokonca aj

kompostér na kompost/.

To sa z časti vyriešilo nainštalovaním kamier. V oblasti bytovej výstavby by som bol rád, keby sa podarilo zrealizovať výstavbu dvoch nových bytových jednotiek. Ďalej som za rekonštrukciu starších bytoviek, ktoré sú vo vlastníctve obce. Nechcem, aby mladí ľudia odchádzali z obce a aby sa obec vyľudňovala.

Ďalšími prioritami sú - oprava miestnych komunikácií a chodníkov, dbať na ich dôslednú realizáciu /prepadnuté poklopy a hydranty/, vybudovanie trhového miesta na námestí pri spoločenskom dome, úprava ihriska v časti Huta, vyasfaltovanie cesty od bytoviek po obchod v Hute. Nechcem zabudnúť ani na občanov žijúcich v okrajových oblastiach obce a pokúsiť sa riešiť problémy, ktoré ich trápia/Stupník, Salaš/. Veľmi podporujem myšlienku budovania cyklotrás. Tieto by prepojili jednotlivé regióny od juhu až po sever. Veď už aj teraz veľa cyklistov končí svoju celodennú prechádzku na Málinskej priehrade. Aj naďalej budem rád počúvať pripomienky občanov. Spolu s ostatnými poslancami chcem riešiť ich problémy v rámci svojich možností.

Bc. Ivan Karlík

V tomto volebnom období som dostal možnosť priamo sa podieľať na fungovaní a rozvoji našej obce, okrem ďalších povinností, ktoré mi z funkcie poslancu OZ vyplývajú.

Podporujem myšlienku rozvoja turizmu a cestovného ruchu, preto som sa prihlásil aj za člena komisie agroturizmu, turizmu a cestovného ruchu.

Prioritami pre mňa je samozrejme rozvoj kultúry, športu, podnikateľského prostredia, zveľaďovanie obce rôznymi formami...

Ďalej sa budem snažiť spolu s ostatnými poslancami OZ, ale aj s pomocou občanov o vyriešenie problému s odpadom a skvalitniť životné prostredie a prostredie v ktorom žijeme.

Podporím každý dobrý nápad, ktorý prispeje k rozvoju obce a životnej úrovni obyvateľstva. Pohybujem sa dosť medzi Vami a budem rád, keď ma oslovíte s Vašou myšlienkou, nápadom, či sťažnosťou. Ešte radšej by som si vypočul názory mladších, aby sa zapájali tiež do rozvoja obce. Som tu na to, aby som Vaše pripomienky predniesol pred OZ a následne boli riešené.

Opravme ihrisko v Hute

Ako poslanec OZ som v mojich prioritách hovoril, že sa budem podieľať na napredovaní a rozvoji našej obce.

V tomto roku vyhlásil môj zamestnávateľ STVPS, a.s. Banská Bystrica, ďalší ročník programu Zamestnanecké granty.

Popis a podmienky čerpania zamestnaneckých grantov: Program je určený zamestnancom skupiny Veolia na Slovensku.

Zamestnanecké granty vám pomôžu finančne podporiť dobré veci za podmienky, že aj vy sami sa budete aktívne podieľať na pomoci.

Teda, že zamestnanec sa bude

ako dobrovoľník vo svojom voľnom čase spolupodieľať na realizácii projektu, ktorý chce podporiť. Najlepšie a najzmysluplnejšie projekty podporíme celkovou sumou 3 000 €. Stačí, ak sa zamyslíte, kde práve teraz potrebujú pomoc.

Po úvahe a za pomoci p. Ingrid Lackovej, sme spoločne pripravili projekt na opravu ihriska v našej obci v časti Huta. Projekt pozostáva z opravy oplotenia a celkovej opravy plochy ihriska v celkovej hodnote 2 624,- eur. Projekt som zaslal a čakal na výsledok.

Dňa 30.4.2019 zasadla rada na pridelenie zamestnaneckých grantov pre pracovníkov.

Dňa 3.5.2019, prišla potešujúca sprava, spomedzi 21 žiadostí o čerpanie prostriedkov sa im zapáčil aj náš projekt a udelili nám grant v sume 1 000 eur. Je to veľmi pekná pomoc pre zrealizovanie opravy spomenutého ihriska, za čo spoločnosti patrí veľká vďaka.

Verím, že pri realizácii opravy ihriska v časti Huta budete nápomocní aj vy, občania, aby sme vytvorili pekné dielo, ktoré bude slúžiť pre vytvorenie atraktívneho a bezpečného priestoru pre športové využitie detí a mládeže. A verím, že aj naďalej sa tu budú konať rôzne športové podujatia, ktoré majú svoju tradíciu.

Bc. Jozef Starove
poslanec OZ

Pozvánka

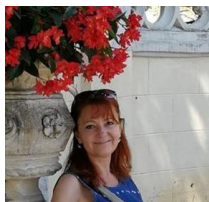
Dňa 26. júla 2019 /piatok/
o 18⁰⁰ hod.

v Spoločenskom dome Málíneec
vrámcí **Medzinárodného
folklorneho festivalu** vystúpia
folklorne súbory z Poľska
a Portugalska. **Vstupné 3 €,-**

Stredoslovenská vodárenská
prevádzková spoločnosť, a.s.

Návraty do minulosti

Veľmi ma potešilo keď som jedného dňa v zozname :

Výrobky so značkou Regionálny produkt NOVOHRAD

našla meno našej spoluobčianky pani Mgr. Márie Joklovej. Obhájiteľ niečo, čo má dlhoročnú históriu – ľudovú kultúru, určite nie je jednoduché a ľahké. O to viac, keď je to súťaž, v ktorej má práve ten Váš produkt presvedčiť porotu.

Ďakujeme Ti Majka za vzornú reprezentáciu.

Autorka o sebe : K láske tradičnej ľudovej kultúre ma viedla moja stará mama. Bola to výnimočná žena, ktorá mi darovala toľko lásky, toľko dedičstva našich predkov a toľko spomienok, na ktoré nikdy nezabudnem. Sú mojou súčasťou, sú vryté do mojej mysle a môjho srdca. V deň,

keď sme sa naposledy videli, pozrela na mňa a jej posledné slová zneli: „Ach, Marka moja, ostanú len spomienky.“ Ostali a prenádherné. Nikdy nezabudnem na jej krásne rozprávky, piesne či príbehy z jej detstva, ručné práce a podobne. Ako malá, ešte v predškolskom veku, som si obliekala jej kroj a bosými nohami s kúskom čerstvého voňavého chleba som pásala husi.

Dlhé zimné večery som sedela učupená pod krosnami a sledovala člnok, počúvala zvuk brda a obdivovala pribúdajúce krásne vzory, ktoré vytvárala svojimi rukami. Z jej tváre vyžarovalo veľa lásky a hoci nemala ľahký život, nikdy sa nesťažovala. Darovala mi čaro všednosti, spôsobu života našich predkov a klenotnicu ich múdrosti. Venovala mi časť svojho srdca a svoje vlohy. Prežila som nádherné detstvo. V našej rodine sa zvyky a tradície vždy udržiavali. Počas vianočných sviatkov nikdy nechýbali Betlehemci a všetky rodinné oslavy sa spájali so spevom v doprovode harmoniky. V mladšom školskom veku som si zapisovala príbehy

tkané bábiky

viažuce sa k spôsobu života našich predkov a zbierala som poklady. Nemyslím tým materiálne veci, to nie. Tvorili ich príbehy babičiek, ktoré som navštevovala a ony mi s nadšením rozprávali. V mojom srdci je veľa lásky ku každodennému spôsobu života našich babičiek, prababičiek, dedov či pradedov a verím, že jej časť dávam svojim deťom. Žiakom v škole, ktorí mi ju vracajú takým úžasným spôsobom, ako nemá hocikto. Dostávam toľko lásky a objatí zadarmo a to je nádherné. Mám tak krásny život a som nesmierne šťastná. Snažím sa zachovávať tradičnú ľudovú kultúru a rozvíjať osobnosti detí tak, aby raz mohli toto

obrázok historického centra Málnica

dedičstvo odovzdávať ďalšej generácii, ktorá príde po nás. Verím a som presvedčená, že to tak je a to, čo vytvorili naši predkovia, ostane súčasťou života našich detí, ich detí a nikdy nezanikne.

Nuž a čo ešte robím? Maľujem ľudovú architektúru tak, ako keby stále bola našou súčasťou. Už neexistujúcim obydliam dávam svoje miesto a ich čaro, ako keby tu stále stáli. Šijem bábiky, ktoré odievam do krojov a mám plno snov a prianí. Raz príde deň, kedy si rozložím svoj poklad. Krosná mojej starej mamy a mojimi rukami vyčarujem jej prenádherné vzory. Verím, že to bohatstvo, ktoré som dostala ja, postupne odovzdávam mojej vnučke Elle, ktorá bude pokračovať v tom, čo robím ja. Verím a som presvedčená, že všetko to, čo dáme, sa nám vráti. A ako hovorí ľudská múdrosť: „Čo zasejeme, budeme žať.“

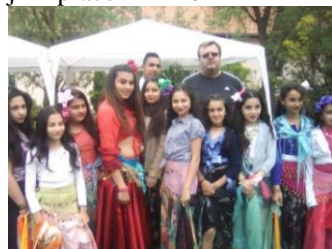
Pripravili:

A. Kančová a Mgr. M. Joklová

Deň rómov

Dňa 4. mája 2019 sa v areáli Komunitného centra obce Málinec konala oslava Medzinárodného dňa Rómov v podobe nultého ročníka tohto podujatia v našej obci. Išlo o kultúrno-spoločenské podujatie nielen pre Rómov žijúcich v našej obci a okolí, ale pre všetkých obyvateľov, ktorým je rómska kultúra akýmkoľvek spôsobom blízka. Na podujatí vystúpili začínajúce i aktívne pôsobiace rómske súbory a skupiny z okolia ako: začínajúci rómsky súbor z Málnica pod vedením p. Andrei Pokošovej, rómsky súbor „Rómka“ z Detvy, rómsky súbor „Slniečko“ z Poltára, začínajúca chlapčenská kapela z Poltára sprostredkovala účastníkom výnimočný akustický zážitok a Alexej Gašpar, ktorý sa spolu so svojím zoskupením postaral o skvelú

večernú zábavu. Na podujatí sa zúčastnili a spoluorganizovali ho: Obec Málinec v zastúpení starostom Ing. Igorom Lackom, Komunitné centrum Málinec s pracovníkmi, Únia rómskych materských centier v zastúpení p. Marcelou Balogovou, p. Beátou Berkyovou a výbornou moderátorkou p. Mariškou Oláhovou a Komunitné centrum Poltárso svojimi pracovníkmi.

starosta Málnica Igor Lacko a tanečníčky z rómskych súborov

Počas výnimočného kultúrneho programu plného rómskej hudby, spevu a tancu v podaní malých i veľkých,

detí, mládeže i dospelých sa

tanečná zábava

realizovala súťaž vo varení tradičného rómskeho jedla pod názvom „Gója“, v ktorom sa na 3. mieste sa umiestnilo družstvo z Rovnian (Erika Vyhrabáčová s maminou), 2. miesto získalo družstvo z Málnica, ktoré tiež pripravovalo ďalšie

tradičné jedlo „Marikľa“ (Olga a Miroslava Balogové) a 1. miesto získalo družstvo z Poltára (Paľka Brandová a Anna Čonková – Illěšová). Akciu podporili: Obecný úrad Málinec, Krčma u Ďobana, Peter Mužik, Drogéria Andrea Rovňanová, Mária Karlíková, Zora Balogová, Božena Kovalančíková, Emília Fodorová. Tešíme sa na ďalší ročník osláv dňa Rómov v našej obci v roku 2020.

KC Málinec

Tam okolo Lučenca

Prvá zastávka spisovateľa Gustáva Murína bola v Málnici. Beseda bola v základnej škole.

Spisovateľ premietol krátke ukážky z novej série

TV dokumentov o mafiánoch na Slovensku v 90-tych rokoch, ale základom bola prednáška o Najúspešnejších Slovákoch v zahraničí. Viac sa o našich úspešných krajanoch dozviete z projektu Slováci a svet. Úspech zožala beseda o knihe **V tieni Černobyľa**. Ďalšie prednášky boli naplánované vo Filakove a Veľkom Krtiši.

Pripravila: Kančová

Milan Rastislav Štefánik

Dňa 4.5. sme si pripomenuli 100 rokov od smrti generála Milana Rastislava

Štefánika, ktorý tragicky zahynul neďaleko Ivanka pri Dunaji pri návrate na rodné Slovensko, kde nebol od smrti svojho otca v roku 1913. M.R.Štefánik sa neprekonateľnou mierou zaslúžil o vznik Česko-Slovenskej republiky v roku 1918. Bol priamo zapojený do bojov v I. svetovej vojne. O jeho schopnostiach hovorí aj jeho vojenská kariéra, keď po ukončení Leteckej školy v roku 1915 získal diplom pilota a hodnosť desiatnika. Vrchol vojenskej kariéry dosiahol v roku 1917, kedy získal hodnosť generál. Jeho diplomacia je pri vzniku Česko-Slovenska nespochybniteľná. V knihe "Hradište", ktorú vydala obec Hradište v roku 2014 je opísaná príhoda, v ktorej sa spomína aj naša obec v súvislosti s M.R.Štefánikom.

Juraj Janšto

Z histórie: IPEL

O bujarom živote rieky Ipeľ vypovedá povest' Ipeľ bez koryta z knihy Igora Váleka: Povesti o slovenských riekach:

Nie všetky rieky na Slovensku vedeli, kde budú mať svoje koryto. Tak to bolo aj s riečnym chlapčatom Ipeľom. Jeho krstní rodičia sa akosi zdržali, od prameňa vo Viglašských vrchoch s ním meškali ku Stvoriteľovi. Chlapčatú sa neušla vytúžená riečna kolíska. Žblnkal oneskorenec plačlivo okolo uší pánovi Všemómira, až ho tento nahnevane vyduril: - Hybaj tam, skadiaľ si prišiel! Kto neskoro chodí, sám sebe škodí...

Ipeľu onedlho pomreli rodičia, ostal sám. Rástol, ako zvyknú rásť šarvanci bez výchovy. Nezbedy začal malými

Ján Falt'an – Beľove v nej opisuje takúto udalosť: **Citujem:** *Koncom apríla 1919 prehlíadal naše československé útvary generál Milan Rastislav Štefánik. Vojači boli opálení, veď v Itálii bolo už slnko horúce, len náš Falt'an bol bledý. Generál sa pri ňom zastavil a spýtal sa: "Prečo si taký bledý, čo ti je?" "Bov son v špitáli pán generál." On ho opravil:*

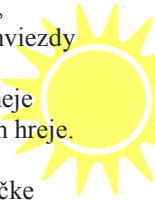
*Brat generál. Počujem, že si Slovák, skade si? "Od Lučenca, z Hradišťa". "A poznáš v Málinci pána farára Trokana?" "Poznám, ved som ho aj vézov do nás na pohrab." "Keď prideš šťastne domov, tak ho navštív a povec mu, že si bol so mnou. Po našom pozdrav ho." **Koniec citátu.***

Z uvedeného citátu vyplýva, že M.R.Štefánik sa osobne poznal s málinským evanjelickým farárom Alexandrom Trokanom a vedel, že pôsobí v Málinci. Môžeme si už len domýšľať, kde by smerovali ďalšie cesty a činnosť M.R.Štefánika a našou obcou v súvislosti s Alexandrom Trokanom, nebyť nešťastnej havárie a tragickej smrti nášho velikána.

Letné čaro

Po chladných dňoch prichádza čosi krásne, aj noci sú teplejšie a hviezdy na oblohe stále jasné. Slniečko sa na nás smeje a všetko vokol pri tom hreje.

Kvety si čupia v trávičke a lupienky majú v tváričke. Vetrík fúka ponad lúky a prináša k nám rôzne zvuky.

Zazrieme aj ježka, ako si cestičkou bežká. A v noci sa hviezdy smejú, na ne je krásny pohľad veru.

Toľká krása, keď mesiac jasá! Obloha sa celá rozžiari, hneď vyčarí úsmev na mojej tvári.

Krásny veru to pohľad je, veď pri tej kráse nejedno srdiečko poskakuje. Zavše počuť húkať sovičku, čo postraší nám dušičku.

I obrysy domov sa v tme črtajú a pritom mi hrôzu naháňajú. No zdvihnem ja moju hlávku a na oblohe uvidím krásnu svetelnú rozprávku.

Sarvašová Ema

nevie, sa žiadna riečna dievka nechcela vydať. Darmo im klopkal na okienka: roztrápanej Poltárici, málo vtipnej Suhej, hrdej Chocholnej, rozkysnutej Maškovej, šetrnej Krupinici, bohatej Štiavnicí a napokon i Jelšovke. Tá sa mu veru najviac pozdávala, veď sviežo voňala od jelší popri brehu, aj postavu mala driečnu. – Milučká, poď za mňa. Všetko ti dám, do vody ti budem kvety sypať a na vlnky sladký peľ! – peľ Ipeľ.

Chvíľku sa zdalo, že bude svadba a pokojný rodinný život zmení búrliváka. Už si bielu košeľu žehlil na ploškých kameňoch, no všetko sa inakšie zvrtilo. Na ohybe, ktorým sa aj Jelšovka obtočila okolo Ipeľského Sokolca. Padol jej do oka a na Ipeľ rýchlo zabudla. Darmo jej vykrikoval: - Hádám ti vodu bláznivé huby otrávilí? Veď to je suchozemec, akási drobná dedina s pár chalupami! Veď nemôžu rieka a kus zeme žiť ako muž a žena?! – A veru môžu a aj budú! - šplechla mu naspäť riečka. Nevieme, ako sa vydarilo to zvláštne mokrosuché manželstvo. S určitosťou však vieme, že všetci v okolí mali s Ipeľom ešte starosti. Také, že si od nich oddýchla aj jeho stará mať Podunajská nížina až vtedy, keď junák čľupol do širokých vôd Dunaja na hraniciach s Maďarskom. Naopak v povesti „Ipeľ“

z knihy Eleny Slobodovej Zlatá reľaz je rieka Ipeľ charakterizovaná ako ťarbavá a ťažkopádna:

Keď Pán Boh stvoril svet, začal na ňom zavádzať poriadok, všetkým vydeľovať územia, úlohy, vydávať zákony a určovať pravidlá... Podľa nich sa mal na večné veky riadiť a správať celý svet. Predstupovali pred neho štíty, bralá, skaly, vrchy, stromy, nížiny, rastliny... konečne prišiel rad aj na vodstvá a medzi nimi aj na rieky. Predstupovali pred Hospodina po jednej a on každej vykázal krajinu, koryto i tok. A veru sa bystro a veselo, až to všade rozšantene žblnkalo a zurkotalo, pustili do skoku malé i veľké rieky a potoky. Každý sa uberal svojou cestou k určenému cieľu. Iba odjakživa ťarbavý a ťažkopádny Ipeľ sa šuchtal a táral kdesi na planinách. Nečudo, že zaostal za ostatnými. Keď sa ho vodstvá nemohli nijakovsky dovolať a dohovoriť mu, aby sa rýchlo ustanovil pred Božiu tvár a prevzal svoje miesto, povedal Hospodin: „Nuž teč, kade chceš!“

A tak Ipeľ nemá dodnes pevné koryto, tečie neporiadne, a aj to smutno, neveselo, ledva sa vlečie a bezbreho sa rozlieva na všetky strany.

Želmíra Urdová

Obecný Úrad INFORMUJE

Uznesenie č. 2/2019
z Obecného zastupiteľstva v Málinci, konaného
dňa 3. apríla 2019

1. Berie na vedomie:

a/ Informáciu starostu obce o vyhlásení výzvy na Environmentálny fond

2. Schvaľuje:

a/ Overovateľov zápisnice: 1. Mgr. Ľuboslav Jablonský
2. Ján Semerák

b/ Návrhovú komisiu v zložení: predseda – Bc. Ivan Karlík
členovia – Mgr. Peter Turic,
Jaroslava Kminiaková

c/ Mimosúdne vyrovnanie s firmou Kalypso n.o. za nasledovných podmienok: - odkúpenie majetku od firmy Kalypso n.o. evidovaného v hlavnej knihe analytickej evidencie k 31.12.2017 v sume vyúčtovacej faktúry č. 140/2018, v celkovej hodnote 1918,38 € a súdneho poplatku 252,- €.

3. Neschvaľuje:

a/ Žiadosti o NFP na Environmentálny fond L. OBLASŤ: Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov vrátane zatepľovania, ČINNOSŤ L5AP – Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov vrátane zatepľovania na projekt „Kultúrny dom Málincec“

4. Ukladá:

a/ OcÚ, zabezpečiť mimosúdne vyrovnanie s firmou Kalypso n.o. podľa schválenia v bode 2/c
Termín: 04/2019

b/ OcÚ, v prípade dohody s firmou Kalypso n.o. o mimosúdnom vyrovnaní, zasadiť finančnej komisii, za účelom zrealizovania ponúkaného majetku

Uznesenie č. 3/2019

z Obecného zastupiteľstva v Málinci, konaného
dňa 25. apríla 2019

1. Berie na vedomie:

a/ Informáciu starostu obce o plnení uznesení
b/ Informáciu o možnosti zhodnotenia bytových domov 510, 511 (fir. MILIX s.r.o.)
c/ Rozpočtové opatrenie starostu obce č. 1/2019
d/ Informáciu o podaní majetkového priznania starostu za rok 2018
e/ Informáciu o vyradení a likvidácii neupotrebitelného a prebytkového majetku
f/ Informáciu starostu o realizácii projektov

2. Schvaľuje:

a/ Overovateľov zápisnice: 1. Jaroslava Kminiaková
2. Bc. Ivan Karlík
b/ Návrhovú komisiu v zložení: predseda- Ján Kvasnica
členovia – Ján Semerák,
Mgr. Ľuboslav Jablonský

c/ Plnenie rozpočtu obce Málincec k 31.3.2019

d/ Návrh Rokovacieho poriadku obce Málincec

e/ Návrh odmeňovania členov RR – Málinský hlásnik formou Dohody o pracovnej činnosti štvrťročne prípadne po vydaní MH v sume 28,- € v hrubom/1 osoba/1 vydanie. Odmena bude vyplatená na základe zhromažďovania, zaznamenávania, spracovávaní informácií a grafickej úpravy MH členom RR okrem Juraja Janšta, zástupcu starostu obce Málincec a zamestnankyne obce Anny Kančovej. Podklad k vyplateniu odmeny bude spracovaný predsedom RR a následne schválený starostom obce Málincec

f/ Výmenu digestora pre Marcelu Balogovú v bytovom dome Mlynská 511/17, byt č. 2

g/ Žiadosť Dany Baboľovej o zaradenie do poradovníka bytov

3. Neschvaľuje:

a/ Pridelenie bytu č. 1 v bytovom dome Družstevná 515/21

b/ Žiadosť Jána Najmajera o zaradenie do poradovníka na výmenu bytov z dôvodu, že výmenu je možné uskutočniť medzi

dvomi nájomníkmi v danom bytovom dome podľa platného VZN č. 2/2007

c/ Žiadosť Miloša Goliana o zaradenie do poradovníka na výmenu bytov z dôvodu, že výmenu je možné uskutočniť medzi dvomi nájomníkmi v danom bytovom dome podľa platného VZN č. 2/2007

4. Ruší:

Bod 3/r, uznesenia OZ v Málinci č. 1/2019, zo dňa 21.2.2019 z dôvodu možnosti doplnenia projektu

5. Vyhlasuje:

Zámer na prenájom nehnuteľnosti v k.ú. Málincec, vedenej na LV č. 742, parc.č. 474/1, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 25 m²

6. Súhlasí:

So žiadosťou Jána Riečicu o vydanie súhlasu na podnájom bytu v bytovom dome Mlynská 510/15 pre Janu Urđovú, bytom Málincec, Školská 216/14 na obdobie 1 roka

7. Mení:

Uznesenie OZ č. 1/2019, v bode 3/c nasledovne: Odmeňovanie osôb zúčastnených na akciách usporiadaných Obcou Málincec na základe mimopracovného pomeru v sume 28 € v hrubom na osobu/ akcia

8. Ukladá:

a/ Stavebnej a finančnej komisii do najbližšieho OZ predložiť stanovisko k novej realizácii bytových domov 510, 511

Termín: ako v texte

b/ OcÚ, zabezpečiť plnenie rozpočtu

Termín: rok 2019

c/ Poslancom OZ a komisiám, riadiť sa schváleným Rokovacím poriadkom a dôsledne dodržiavať jeho ustanovenia

Termín: trvalý

d/ OcÚ, zabezpečiť odmeňovanie členov RR – Málinský hlásnik

Termín: štvrťročne, prípadne po vydaní MH

e/ OcÚ, zabezpečiť výmenu digestora pre Marcelu Balogovú, bytom Mlynská 511/17

Termín: 06/2019

f/ Riaditeľovi ZŠ v Málinci do najbližšieho zasadnutia OZ predložiť písomný doklad o výške rozpočtu na mzdy+ odvody za mestnávateľa v prípade zriadenia špeciálnej triedy, potvrdený Krajským školským úradom v Banskej Bystrici pri súčasnom počte žiakov

Termín: ako v texte

g/ OcÚ, vypracovať zmluvu medzi Jánom Riečicom a Janou Urđovou, na podnájom bytu Mlynská 510/15 od 1.5.2019

Termín: ako v texte

h/ OcÚ, vyhlásiť zámer na prenájom nehnuteľnosti podľa bodu 5 tohto uznesenia

ch/ OcÚ, preveriť možnosť vymedzenia parciel na prenájom garáží pri bytovkách 510,511

Termín: do nasledujúceho zasadnutia OZ

Pripomienky poslancov na zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Málinci konaného dňa 25. apríla 2019

Janšto Juraj – v mene občanov Lipovej ulice poďakoval za orezanie líp

- navrhuje odstrániť staré železné lavičky pod lipami pred predajňou CBA nakľo sú rozbité a robí sa tam neporiadok

- v Kinovej ulici nad domom p. Gajdoša Františka je opustený rod. dom, je to tam zarastené a okná sú rozbité – bolo by dobré upozorniť majiteľa domu na tento stav

Starosta odpovedal – je to súkromný pozemok, obec nemôže majiteľovi prikázať, aby si to opravil

Janšto Juraj – plot na kompostovisku sa rozpadáva,

- občania majú pripomienky k tomu, že sa na kompostovisku páli haluzina

Starosta odpovedal – na pile nám majú pripraviť agátové koly a plot budeme opravovať, čo sa týka pálenia robili sme úpravu priestorov archívu v kultúrnom dome, bolo tam veľa všelijakého odpadu, pálili sme to na kompostovisku ale niekto nám tam navozil plno lát a rôzneho iného odpadu, ktorý v nedeľu niekto podpálil. Odpadu je veľa, v budúcom roku sa bude poplatok

Janšto Juraj – v médiách sa veľa hovorí o pozemkových úpravách. Mala by sa robiť komasácia - sceľovanie parciel, bolo by dobré u JUDr. Gombalu zistiť nejaké informácie. Údajne jednou z podmienok výberu katastrálnych území je to, že obec musí mať schválené uznesenie, že s týmto súhlasí.

- zablahoževal zamestnankyni obce Mgr. Grulišovej k úspechu, ktorý dosiahla v súťaži DUEL, zviditeľnila našu obec vo verejnoprávnej televízii

Bc. Starove Jozef – v evanj. cintoríne rozšíriť osvetlenie o 2 lampy a vymeniť existujúce dve staré lampy popri chodníku pod lipami

- byt v kultúrnom dome – komisia výstavby a stavebného poriadku uskutočnila obhliadku bytu a doporučuje tam urobiť stavebné úpravy ako: zmenšiť okenné otvory a osadiť tam nové plastové okná, dať tam plávajúcu podlahu, vymaľovať priestory bytu, zabudovať kuchynskú linku + šporák, urobiť rekonštrukciu kúpeľne, revíziu plynového zariadenia. Komisia doporučuje v prípade, že budú finančné prostriedky tento byt zrekonštruovať, aby sa mohol využívať pre potreby obce.

Starosta – súhlasí s úpravou bytu, nemala by to byť nejaká vysoká položka. Je to dobrá myšlienka, obec potrebuje priestory na ubytovanie.

Bc. Starove Jozef – pochválil Juraja Janštu, ktorý skrášil nápismi autobusové zastávky v Ipeľskom Potoku

- oznámil, že Pivatlon sa uskutočnil 11.5.2019 a poďakoval všetkým ľuďom, ktorí prisľúbili pomoc ako i za finančnú pomoc nášho občana MUDr. Michala Valentýniho

Mgr. Jablonský Ľuboslav – poďakoval za promptnú opravu chodníkov na Hlavnej ulici

- mal otázku ku kanalizácii na Hlavnej ulici /presakuje na chodník/
starosta -na niektorých miestach sú zlomené rúry, naši pracovníci to pôjdu pozrieť

Mgr. Jablonský Ľuboslav – mali sme zámer na garáže pri bytovkách 510,511 – čo je s tým?

starosta – je to návrh parciel, ktorý dáme zapracovať do územného plánu, ktorý budeme robiť

Mgr. Jablonský Ľuboslav - treba dať zámer alebo oznam pre občanov, ktorí by si chceli prenajať pozemok na garáž pri bytovkách 510,511, bude to len informácia, aby si mohli dať žiadosť, pretože je záujem zo strany občanov

Lacková Ingrida – podľa súčasného územného plánu je na týchto parcelách pri bytovkách 510,511 navrhnuté kúpalisko, preto sme chceli robiť zmenu ÚP

Mgr. Jablonský Ľuboslav – navrhol dať do uznesenia v časti ukladá preveriť možnosť vymedzenia parciel na prenájom garáží pri bytovkách 510,511

Starosta obce a poslanci súhlasili s týmto návrhom

Mgr. Jablonský Ľuboslav – za Domom smútku je voľný priestor na urnový háj – mal otázku, či sa obec nebude týmto zaoberať

starosta – nie je to zlá myšlienka, priestor máme, preveríme to
Ing. Michalove D. - poďakoval Mgr. Čepkovej Zuzane za web stránku obce, bolo by dobré urobiť úradnú tabuľu obce, kde by sa zverejňovali aj veci, ktoré sú bežne zverejnené vo vývesných tabuliach, veľa obcí to má

- treba nejakým spôsobom odstrániť pneumatiky, ktoré sú navozené pri ČOV

Lacková Ingrida – navozili ich občania, je s tým problém, nikto to nechce zobrať, oslovili sme firmu NOWAS, riešime to

Ing. Michalove D. - na Potočnej ulici sú veľké diery, keď sa bude asfaltovať Mlynská ulica, treba ich zalepiť

Mgr. Turic Peter – pod mostom pri požiarnej zbrojnici je plno plechoviek, možno by bolo dobré dať smetný kôš ku mostu

- ak sa nebude stavať nová bytovka možno by bolo dobré realizovať návrh Mgr. Jablonského a urobiť

cyklodráhu pre deti pri bytovkách 510, 511 na zákrute

Semerák Ján - mal otázku, kedy bude namontované zrkadlo pri dome p. Turošika ml.

- požiadal o preloženie rozhlasového stĺpu z pozemku Martina Semeráka, nakoľko plánuje robiť oplotenie pozemku

- na Okružnej ulici pred domom J. Kanču je veľká jama, treba ju zalepiť

- na Cankovský most treba umiestniť tabuľu – zákaz sypať smeti – uviedol, že to urobí on sám

treba požiadať Správu ciest, či by nemohli zaobliť úsek cesty na priehradu v tej časti ako sa spája stará cesta okolo priehrady so štátnou cestou smerom na Dobrý Potok, bolo tam už veľa nehôd, je to zlý úsek,

- cestu ku mŕtavní by bolo potrebné vysypať makadamom, keď je mokro, sú tam veľké koľaje od áut

Kvasnica Ján – treba vyhlásiť do miestneho rozhlasu ako majú občania triediť odpad a tiež za túlavých psov

- namontovať lampu na družstevnú bytovku 484

starosta odpovedal – občania opäť dostanú do domácností letáky ohľadom separovania odpadu, za túlavých psov vyhlasujeme pravidelne v miestnom rozhlase. Čo s týka namontovania lampy, bude to robiť p. Piater, držiak na lampu je už urobený. Na budúci týždeň to bude robiť.

Obecný úrad informuje

V zmysle Rokovacieho poriadku Obecného zastupiteľstva v Málinci, môžu občania predkladať svoje požiadavky na prerokovanie obecným zastupiteľstvom do 10 dní pred termínom zasadnutia OZ. Žiadosti, ktoré budú predložené po tomto termíne, budú prerokované na ďalšom zasadnutí OZ.

Uznesenie č. 4/2019

z Obecného zastupiteľstva v Málinci, konaného dňa 27. júna 2019

1. Berie na vedomie:

- Informáciu starostu obce o plnení uznesení
- Informáciu riaditeľa ZŠ o výške rozpočtu na mzdy + odvody zamestnávateľa v prípade zriadenia špeciálnej triedy
- Stanovisko hlavného kontrolóra obce k Rozpočtovému opatreniu č. 2/2019
- Správu nezávislého audítora individuálnej ročnej závierky za rok 2018
- Správu nezávislého audítora z auditu účtovnej závierky ZŠ Málincec za rok 2018
- Stanovisko hlavného kontrolóra obce k záverečnému účtu obce Málincec za rok 2018

2. Schvaľuje:

- Overovateľov zápisnice: 1. Ján Kvasnica
2. Mgr. Peter Turic
- Návrhovú komisiu v zložení:
predseda- Ing. Dušan Michalove
členovia – Bc. Jozef Starove,
Mgr. Ľuboslav Jablonský
- Návrh VZN č. 2/2019 – Zásady pridelovania bytov v obci Málincec
- Výšku stočného pre rok 2019 nasledovne:
Právnické osoby 0,90 €/m³
Fyzické osoby 0,80 €/m³
- Rozpočtové opatrenie č. 2/2019 na aktualizáciu rozpočtu k 27.6.2019
- Záverečný účet obce Málincec a celoročné hospodárenie obce Málincec na rok 2018 bez výhrad
- Rozdelenie prebytku rozpočtu obce Málincec za rok 2018 nasledovne:
 - Tvorba Rezervného fondu - 61.604,92 €
 - Tvorba fondu prevádzky, údržby a opráv – 899,-- €
 - Tvorba fondu rozvoja bývania - 1.817,64 €
- Použitie prostriedkov rezervného fondu na kapitálové výdavky konkrétne na :

- rekonštrukcia kanalizácie	15.000 €
- rekonštrukcia budovy knižnice	5.000 €
- Budova požiarnej zbrojnice	2.500 €
- Rekonštrukcia chodníkov na Potočnej ulice a priľahlých ulíc /Za lesami, Kinová/	39.016,78 €
- Rekonštrukcia striech bytoviek Mlynská 510,511 –	1.700 €
- Použitie fondu prevádzky, údržby a opráv na podlahu bytového domu 515 v sume 91,84 € -
VPD č. 945/v a v sume 209,57 € - VPD č. 881/v, na maľovanie spoločných priestorov BJ 515 v sume 56,55 € - VPD č. 813/v a na nákup ohrievača vody BJ 515 v sume 120,81 € - VPD č. 855/v
- Program odpadového hospodárstva na roky 2016 – 2020

j/ Nákup majetku z Mikroregiónu Hornohrad – štiepkovač NHS 720 IE 4 v sume 5.500 € a posypovač KUHN VSA 601 v sume 1.000 €

k/ Prenájom nehnuteľnosti vo vlastníctve obce Málince, podľa § 9a, ods.9, zákona č. 258/2009 Z.z., zapísanej na LV 742, č.p. 474/1 o výmere 25 m² za účelom využitia na postavenie prenosnej dočasnej garáže, vybranému záujemcovi, ktorým je František Nociar nar. 9.5.1987,

bytom Málince, Sklárska 378/8, na dobu určitú 10 rokov so začatím nájmu od 1.7.2019.

Výška nájomného je stanovená vo výške 0,13 €/m²/rok
l/ Odpredaj nehnuteľnosti evidovanej na LV č. 742, k.ú. Málince, ako CKN p.č. 274/3, zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 91 m² v podiele 1/1-ina, CKN p.č.274/1, trvalý trávny porast vo výmere 539 m² v podiele 1/1-ina do výlučného vlastníctva Ľubice Chromekovej r. Janštovej, nar. 2.9.1955, bytom Kinová 441/26, 985 26 Málince v sume 0,50 €/m², z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré sú dané tým, že na p.č. 274/3 stojí rodinný dom patriaci do jej vlastníctva a parc.č. 274/1 užíva ako záhradu od roku 1980 a ide o priľahlú plochu, ktorá svojim umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou. Užívanie pozemku bolo legalizované stavebným povolením na stavbu RD, vydaným Okresným národným výborom v Lučenci, odbor územného plánovania č. 205/83-Ja, zo dňa 1.4.1983. Kupujúci nie je osobou v zmysle § 9a,ods.6,zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obce.

Všetky náklady s odpredajom znáša kupujúci.

m/ Žiadosť ZŠ Málince, Hlavná 86/29, 985 26 Málince so zriadením triedy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami od 1.9.2019

n/ Ukončenie nájmu s Karolínou Farkašovou v bytovom dome Družstevná 515/21 pred uplynutím dohodnutej doby z dôvodu porušovania dobrých mravov, domového poriadku, v ktorom sa byt nachádza

o/ Občianskemu združeniu Málince dotáciu vo výške 150 € na nákup hojdačky

p/ Žiadosť Michaely Fizerovej o zaradenie do poradovníka bytov

r/ Žiadosť Denisy Čunkovej o zaradenie do poradovníka bytov
s/ p. Drahomíra Melicha nar. 10.4.1960, bytom Málince, Kostolná 67/27 za preventívára obce na dobu 5 rokov.

Dohodnutá hrubá odmena vo výške 134 €/rok bude vyplatená vždy

v novembri príslušného roka

t/ Pridelenie bytu č. 2 v bytovom dome Družstevná 515/21 pre Michaelu Fizerovú, bytom Málince, Vrecová 248/8, od 1.7.2019

3. Ruší:

a/ Bod 2/e, uznesenia OZ č. 4/2018

b/ Bod 2/d, uznesenia OZ č. 4/2018 v časti použitia RF na zmenu územného plánu a rekonštrukciu požiarnej zbrojnice

4. Ukladá:

a/ OcÚ, dodržiavať Zásady pridelenia bytov v obci Málince podľa VZN č. 2/2019

Termín: trvalý

b/ OcÚ, zabezpečiť výber stočného podľa bodu 2/d tohto uznesenia

Termín: trvalý

c/ OcÚ, zabezpečiť rozdelenie prebytku rozpočtu do fondov za rok 2018 podľa bodu 2/g tohto uznesenia

Termín: rok 2019

d/ OcÚ, zapracovať do aktualizácie rozpočtu tvorbu a použitie fondov obce podľa bodu 2/h tohto uznesenia

Termín: rok 2019

e/ OcÚ, použiť prostriedky fondu prevádzky, údržby a opráv v zmysle bodu 2/ch tohto uznesenia

Termín: rok 2019

f/ OcÚ, zabezpečiť nákup majetku podľa bodu 2/j tohto uznesenia

Termín: rok 2019

g/ OcÚ, zabezpečiť prenájom nehnuteľnosti podľa bodu 2/k tohto uznesenia

Termín: od 1.7.2019

h/ OcÚ, zabezpečiť odpredaj nehnuteľnosti podľa bodu 2/l tohto uznesenia

Termín: rok 2019

ch/ OcÚ, zabezpečiť ukončenie nájmu podľa bodu 2/n tohto uznesenia

Termín: 15.7.2019

i/ OcÚ, zabezpečiť dotáciu pre OZ Málince podľa bodu 2/o tohto uznesenia

Termín: 08/2019

j/ OcÚ, zapracovať do rozpočtu obce na rok 2020 opravu Družstevnej ulice

Termín: ako v texte

k/ OcÚ, vypracovať nájomnú zmluvu na prenájom bytu podľa bodu 2/t tohto uznesenia

Termín: od 1.7.2019

l/ OcÚ, vykonať prieskum cenovej ponuky na opravu striech bytových domov Mlynská 510,511

Termín: do nasledujúceho OZ

5. Neschvaľuje:

a/ Komplexnú obnovu bytových domov 510, 511 formou komerčného úveru

b/ Žiadosť o výmenu kuchynskej linky pre Karolínu Farkašovú bytom Málince, Družstevná 515/21

Pripomienky poslancov na zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Málinci konaného dňa 27. júna 2019

Bc. Starove J. - doporučuje upozorniť občanov v Málinskom hlásniku za parkovanie áut po uliciach obce, v prípade nedodržania upozornenia budú uložené občanom sankcie. Pracovníci Komunitného centra by mohli parkovať vo dvore, pretože pred budovou je plno áut

Ing. Michalove D. - pri vstupe do dvora ISC po pravej strane v časti pri dome p. Novodomskej by bol vhodný priestor na parkovisko

Bc. Starove Jozef - opäť mal pripomienku na zastávanie autobusov na námestí – bolo by vhodné, keby zastávali nižšie pri dome p. Gabľasovej

- akcia "Pivatlon" sa uskutočnil 17.8.2019

Semerák J. - na Bytovke LS visia dvere na streche z boku na povalu pri bočnom vchode v štíte – je to dosť nebezpečné

- treba poriešiť parkovisko pri muštárni, poriešil by sa aj vjazd ku muštárni

Lacková I. - tento priestor je chránený územným plánom – je tam parčík **Semerák J.** - navrhuje upraviť svah okolo lpa smerom od Málince po Bystričku, z dôvodu vybudovania cyklotrasy alebo náučného chodníka. Ku každému spádu osadiť lavičku, dať tabuľu s názvom spádu / v minulosti boli spády pomenované /

starosta – odpovedal – nie je to také jednoduché, obec by musela byť vlastníkom pozemku alebo mať dlhodobý nájom s vlastníkom, ktorý je Povodie Hrona.

Ing. Michalove D. - možno by postačilo zmulčovať túto plochu, chodí sa tadiaľ prechádzať dosť ľudí, treba to ísť obhliadnuť

starosta – ak by nám to vlastník povolil, mohlo by sa to zmulčovať, dali by sme tam 3 lavičky + smetné koše

Bc. Karlík I. - hojdačky v starej škole sú zničené, jeden schodík na šmýkačke pre deti je zlomený

starosta – budeme dávať nové hojdačky. Od 1.7. budeme mať občianske hliadky v obci, budú dohliadať na poriadok

Bc. Karlík I. - úsek cesty v Hute pred sklárňou, tam kde parkujú autobusy je v zlom stave, je to vybité,

starosta – keď budeme robiť Mlynskú ulicu, budú sa robiť aj tieto vysprávky

Ing. Michalove D. - treba zistiť, či sú stanovené minimálne ceny za prenájom pozemkov, tak ako to je pri predaji pozemkov / 0,13 € za m² je nízka cena /

- pravú stranu panelovej cesty ku kompostovisku by bolo potrebné pokosiť

starosta – vlastníkom je Povodie Hrona mulčovali to a prídu aj kosiť

Nové vedenie ZŠ Málinec

Vážení spoluobčania, milí rodičia!

20. júna som bol zvolený do funkcie riaditeľa našej základnej školy, s nástupom do funkcie od 1. júla 2019. Doterajšieho riaditeľa Mgr. Karola Čonku nahrádzam po dvadsiatich rokoch jeho pôsobenia v tejto funkcii. Bývalý p. riaditeľ stál na čele školy pri jej prechode na samostatný právny subjekt i pri veľkých „eurofondových“ rekonštrukciách (strecha, fasáda, rozvody elektriny). Po úpadku sklárstva, sa musel vysporiadať s negatívnym demografickým vývojom v obci, od ktorého je priamo závislé aj financovanie regionálneho školstva ako aj s veľkými zmenami v oblasti školskej legislatívy.

Veľké byrokratické „polená“, ktoré sú súčasnému školstvu hádzané pod nohy, zaiste odčerpávajú energiu potrebnú pre riadenie toho najpodstatnejšieho: výchovno-vzdelávacia oblasť. S jej stavom nebola v poslednom období veľká spokojnosť najmä zo strany partnerov školy. Výchova a vzdelávanie sú však srdcom každej školy. A každé srdce potrebuje pre svoju spoľahlivú činnosť ten správny tep. Tepová frekvencia málinského výchovno-vzdelávacieho „srdca“ postupne klesala. Aby sme neupadli do kómy, potrebuje naša škola nové riadiace impulzy.

Problémy tejto školy poznám do detailov, pôsobím tu už 16 rokov. V posledných rokoch nielen ako učiteľ,

ale aj ako rodič - to zmení váš pohľad na školu, v ktorej učíte. Vidíte a všimáte si veci, ktoré ste dovtedy nevideli.

Ako podpredseda rady školy a člen obecného zastupiteľstva som získal nadhľad aj v ďalších záležitostiach, potrebných pri jej riadení. Všetky svoje získané skúsenosti sa pokúsim pretaviť do efektívnych rozhodnutí, od ktorých budem očakávať prebudenie najmä v spomínanej oblasti výchovy a vzdelávania. O konkrétnych víziách a realizačných krokoch budem postupne informovať.

Nástupom do funkcie mi bohužiaľ vplynula zákonná povinnosť ukončiť svoje pôsobenie v obecnom zastupiteľstve (rovnakov rade školy). Naďalej sa však budem zúčastňovať zasadnutí OZ ako riaditeľ školy. Svoj pohľad na pôsobenie v OZ prinesiem prostredníctvom iného informačného média.

Na záver by som chcel poďakovať za prejavenu dôveru, ktorá bola do mňa pri voľbe riaditeľa školy vložaná. Postoj tých, ktorí mi zatiaľ veľmi nedôverujú môžem zmeniť len reálnymi výsledkami svojej práce.

S úctou a hlbokou pokorou
Mgr. Ľuboslav Jablonský,
riaditeľ ZŠ Málinec

Deň detí v ZŠ Málinec

Svoj príspevok by som začala citátom, ktorý nádhorne vystihuje sviatok MDD.

„Najväčším darom pre deti je, keď otcovia ľúbia ich mamy a mamy ľúbia ich otcov.“ Rodina je to najdôležitejšie v živote dieťaťa. V príležitosti tohto sviatku prajeme všetkým deťom milujúcich rodičov a rodinu, v ktorej cítia bezpečie.

Každoročne na našej škole oslavujeme MDD ako dopoludnie naplnené športovými a súťažnými aktivitami. Deti veľmi radi súťažia prostredníctvom rôznych hier a to nielen pre odmenu, ale z vlastnej iniciatívy. Pre žiakov sme si pripravili odmeny, ktoré si vyberali sami. Dopoludnie prebiehalo vo veselej nálade a poľudnie strávili v ŠKD, kde mali opäť pripravené rôzne aktivity.
Chrastinová Katarína

Mgr. Ľuboslav Jablonský – kedy bude Ján Králik upravovať cyklistickú dráhu pri bytovkách 510,511?

starosta – prisľúbil nám to, mal nejaké povinnosti, pripomenieme mu to

Mgr. Jablonský Ľ.

- informoval, že beží taký projekt, kde MŠ môže tiež požiadať o asistenta učiteľa. Je to pre MŠ, ktoré sa ešte nikdy nezapojili do projektov. Termín predloženia projektov je stále otvorený.

- na prechádzajúcom OZ mal pripomienku k urnovému háju, aké informácie máme zistené?

starosta- na zasadnutí ZMOS prezentovali stenu 3 x 3m, ukladajú sa do nej 2 urny. Obec určí priestor, vybetonuje si základ a firma namontuje kontštrukciu steny. Nie je to mramor, je to umelý materiál. Cenová ponuka na 9 urn je cca 2000 €. Je to zaujímavá ponuka, Funguje to asi tak, že ak je záujem spoločnosť postaví a odpredá hrobové miesto pozostalým napr. za cca 170 €. Alebo majú obce vo VZN stanovené napr. 250 €/ 25 rokov. Obec to dá vybudovať a občania si to potom odkúpia. Ak by sme to chceli, museli by sme upraviť VZN. Je to stena, dá sa k nej postupne dokladať ďalšia.

Mgr. Jablonský – možno by postačilo vyčleniť v cintoríne priestor, kde by boli uložené len urny a neboli by s tým, žiadne výdavky.

- predložil návrh - zamyslieť sa nad tým a urobiť na štadióne TJ prístupovú cestu zo zadu na tréningové ihrisko, aby autá nechodili popod štadión

- mal pripomienku k rozdielnemu odmeňovaniu ľudí na Jánskych dňoch.

Starosta – uviedol, že ľudia, ktorí pomáhali na tejto akcii boli odmeňovaní podľa počtu odpracovaných hodín, Je rozdiel, či niekto odpracuje 4 hodiny a 16 hodín.

Mgr. Jablonský Ľ. - treba zmeniť VZN o odmeňovaní

- pre informáciu uviedol, že bývalý starosta si splnil oznamovaciu povinnosť a Komisii na ochranu verejného záujmu doručil v stanovenej termíne požadované potvrdenie

- na zasadnutí OZ predložil písomne vzdanie sa mandátu poslancu OZ k. 1.7.2019, nakoľko bol úspešný vo výberovom konaní na riaditeľa ZŠ Málinec. Zároveň poďakoval poslancom za spoluprácu.

Ing. Michalove Iveta – je zlá viditeľnosť pri výjazde z Panskej cesty na Hlavnú, bolo by potrebné opiliť alebo vypiliť kriky, ktoré sú dosť vysoké

Málinské oslavy dňa detí

V sobotu – 15. júna 2019 sme na nádvorí starej školy v Málinec oslávili sviatok našich najmenších, Medzinárodný deň detí. Išlo už o druhý ročník tohto podujatia, ktoré obec Málinec organizovala s Komunitným centrom Málinec. Úlohy moderátorky sa zhostila naša kultúrna referentka Anka Kančová.

Hlavnou hviezdou programu bola zabávačka Saška Baška, ktorá drobcov zaujala divadielkom. Spestrením akcie bola detská diskotéka, kde sa deti do chuti vytancovali. Vyskúšali si skákací hrad a najedli sa langošov a hranolčekov.

Kto chcel, mohol sa nechať pomalovať alebo niečo vyrobiť v tvorivých dielňach. Komunitné centrum pripravilo súťaže

Saška Baška s deťmi

ako skákanie vo vreci, šípky či rybačku.

Veľkou atrakciou bola ukážka techniky Dobrovoľného hasičského zboru Málinec a každé dieťa dostalo darček, ktorý zasponzorovala Primabanka Poltár či maškrtky od Márii Karlíkovej Potraviny Huta a rôzne drobnosti od Márii Čverčkovej – manikúra a pedikúra.

Kančová, Gúgl'avová

Jazykové návraty Jána Findru do rodného Novohradu

Dňa 6. mája 2019 v podvečerných hodinách sa ukončil život a uzavrelo mimoriadne plodné dielo vysokoškolského pedagóga, významného jazykovedca, prvého rektora

Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, vedúceho Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky a množstva ďalších rôznych akademických, spoločensko-kultúrnych a iných funkcií Dr. h. c. prof. PhDr. Jána Findru, DrSc., rodáka z novohradského Málinca (25. 3. 1934). V čarokrásnom prostredí tejto „dedinky v údolí“ prežil tie najväčšie zázračnosti svojho života – roky detstva a dospievania. S pribúdajúcimi rokmi života, naplnenými tvorivými činmi, sa rád vracal osobne alebo aspoň v spomienkach do svojej rodnej dediny. Pri smutnej udalosti jeho odchodu „do večnosti“ si pripomeňme niektoré z jeho jazykových návratov do Novohradu, ktoré vyslovil v časopise Kultúrny život (č. 2/2002).

Ako jazykovedec sa s úctou vyjadril o svojom prvom materinskom jazyku, teda hornoipeľskom nárečí: „V detských rokoch som ani netušil, že existuje aj iná podoba slovenčiny, ako je ten jazyk, ktorý som vnímal v reči mojej matky a ktorý používala celá moja rodina i ostatní dedinčania. Všetci ním dokázali plnohodnotne vyjadriť svoje pocity, radosti i žiaľ, i svoje myšlienky, ktoré súviseli s každodenným životom a prácou. A tak som hornoipeľské nárečia – intuitívne – považoval za svoj materinský jazyk. Reč mojej matky ma oslovovala, rozvíjala môj citový i myšlienkový svet.“ V súvislosti s „láskou k jazyku“ pripomenul príbeh z predvojnového Málinca: „Mladý chlapec

vykonával vojenskú službu v Čechách. O pár mesiacov prišiel domov na dovolenku. Raz ráno sa mu znevidelo, že sliepky behajú po dvore, a tak sa na matku obrátil s výčitkou: „Mama, prečo ty (nárečovo tej) sliepice behajú na ton dvore“. Mat' mu nahnevane odsekla: „Jej ti dán spak-rukó (opakom ruky) takú sliepici, že hned oslepeš!“ To je príbeh o prirodzenom, samozrejmom vlastenectve. Jednoduchá dedinská žena v ňom podáva správu o svojom hlbokom, vnútornom, prežívanom vzťahu k jazyku, k svojej materčine.

Z čias detstva mu v pamäti z rôznych dôvodov utkveli spomienky na zaujímavé rozprávania vtedajších „báčikov“: „Spomínam na nezapodutelné večery u Cerinov. Veľká kuchyňa bola osvetlená petrolejkou, v mašine (sporáku) praská suché bukové drevo, je príjemne teplo, hoci vonku zúri tuhá zima. Chlapi sedia pri veľkom kuchynskom stole, hovoria o svojich zážitkoch, rozprávajú skutočné i vymyslené príbehy. (...) Spomínam si na príbehy báťu Semnihára, napr. na jeho stretnutie s čertom. Ten mu pozde večer zastal cestu na Pekle – tak sa nazývalo trasovisko pozdola dediny na pravom brehu Ipl'a. Ale báťu Semnihár vedeli ako na čerta. Začali ho mlátiť bakul'ou a pritom odratúvali údery. Nesmeli však vysloviť číslo dva. A tak odriekavali: Už som ti ednú, ešte ti ednú, už som ti raz, ešte ti zas. Čert nevydržal a utekal! (...) Pravdaže, príbehy som počúval v mojom prvom materinskom jazyku, v hornoipeľskom nárečí, Charakterizuje ho klasické spojenie „haluške na miski“. Z tejto jeho charakteristickej črty som výrazne profitoval v škole pri písaní diktátov. Pravopis ypsilonu som zvládol dokonale. Ak som mal pochybnosti, „preložil“ som si slovo do svojho nárečia.

Za nárečové e sa v spisovnom prejave písal ypsilon: ruke – ruky, rebe – ryby.“

doc. PaedDr. Július Lomenčík, PhD.

JÚN - MESIAC POĽOVNÍCTVA A OCHRANY PRÍRODY

Uplynulý mesiac JÚN sa niesol tak, ako každý rok, v znamení poľovníctva a ochrany prírody. V minulosti sa tento mesiac pripomínal masívnou kampaňou v školách i médiách. Posledné roky akoby upadol do zabudnutia. Oprášme preto túto tradíciu a pripomeňme si, prečo bol tento mesiac z pohľadu ochrany prírody a poľovníctva povýšený nad ostatné. V tomto období sa v prírode rodí nový život. Po dlhej zime zakvitli lúky a pastvy, začína sa sezóna hribov a húb v tých najrozličnejších formách. Na svet prichádzajú mláďatá všetkého živého, čo je v prírode a hlavne tie teraz potrebujú pokoj. Preto nezabúdajme, že zver tu žije spolu s nami, to ona je v prírode doma, my sme tam len hostia, ktorí prichádzajú na návštevu. Správajme sa k prírode s rešpektom a pokorou. Žijeme v dobe, keď je každý na všetko odborník. Tvárimo sa, že všetkému rozumieme najlepšie. Vznikajú rôzne spolky, ktorých členovia sa pasujú za odborníkov na všetko a od reality sú často vzdialení na míle. Bohužiaľ tento trend neobišiel ani ochranu prírody a poľovníctvo. A pritom stačí tak málo. Stačí sa obzrieť späť a zistíme, že všetko je už dávno objavené a vymyslené. Naši rodičia, starí rodičia a ostatní predkovia sa o to postarali. Nepotrebovali internet ani ostatné "vymoženosti" tejto doby. Žili späť s prírodou, využívali ju rozumne a hlavne, mysleli na budúcnosť.

Moje povolanie mi umožňuje pohybovať sa v prírode. Náhodne sa stretávam s ľuďmi, ktorí chodia do prírody v okolí našej obce, spoznávajú jej krásy či už ako turisti alebo cykloturisti a veľmi pochvalne sa o nej vyjadrujú. Fascinuje ich dravosť Ipl'a, výhlady

neďaleko Čerchle, krása prírody v Banskom či v Čiernom Hrbku, pokoj v okolí priehrady, vznešenosť kopca Zámok, usadlosti v Myslinách, ušľachtilosť koní za dedinou a mnoho-mnoho ďalších zákutí, ktorými naše okolie oplýva. Chráňme si preto poklad, ktorý tu máme. Neničme ho plastovými fľašami, odpadkami a to nielen v tomto mesiaci, ale po celý rok. Neničme poľovnícke zariadenia, ktoré poľovníci budujú pre zver, lebo starostlivosť o zver je prvoradá úloha každého poľovníka. Kultúra národa sa posudzuje vzťahom k prírode, čo nie vždy platí aj na pekne vybudovanom posezení na Stráni. Skupina nadšencov zo ZO SZPB Málinec vyvinula veľa úsilia, kým ho vybudovali, ale okolie je často znečistené odpadkami aj napriek tomu, že nádoba na smeti je tam.

Chráňme stromy a rastlinstvo a vstúpime to aj deťom, ktoré sa ťažko orientujú v tejto dobe. Učme deti, že krava nie je fialová, že je lepšie sedieť pri táboráku ako pri počítači, že v zime existujú sánky a kopec za dedinou, že cez Vrbcu sa dá prísť do Hradišťa, že mäkkeň na "L" je samozrejmosť, že kohút ráno kikirika, že odpadky patria do koša a nie na ulicu alebo do prírody. Učme deti, že žijeme na dedine a že sme na to hrdí.

V poslednom čase sa stala akousi módou jazda po lese a lesných cestách na motorových vozidlách, motocykloch, štvorkolkách bez povolenia. Ide o protizákonnú činnosť, porušuje sa zákon o lesoch ako i zákon o pozemných komunikáciách a cestnej premávke a môžu to riešiť orgány činné v trestnom konaní v súčinnosti s členmi poľovníckej stráže, lesnej stráže alebo s členmi stráže ochrany prírody.

Buďme prírode vďační a vážme si ju.

Juraj Janšto

Farská záhrada

Aj keby som vedel,
že sa zajtra svet rozbije na dva
kusy,
zasadil by som dnes jablň.

Ovocinárstvo priťahovalo ľudí od nepamäti. Týmto fenoménom sa zaoberali naši predkovia tisícročia pred nami po celom svete, vrátane územia, na ktorom dnes žijeme aj my. Medzi najvýznamnejšími priekopníkmi ovocinárstva nájdeme viacerých Slovákov a dokonca i kňazov, či už evanjelických alebo rímskokatolíckych. Matej Bel z Očovej (1684 – 1749), evanjelický kňaz, zachytil v diele „Tractatus de rustica Hungarorum“ – Rozprava o poľnohospodárstve v Uhorsku – sumárny obraz o stave poľnohospodárstva a ovocinárstva na Slovensku v prvej polovici 18. storočia. Chýrnym ovocinárom a to nielen v Uhorsku, ale po celej Európe, bol Matej Bazalica (1787 – 1848), rímsko – katolícky kňaz, ktorý založil dva sady, ovocnú škôlku i vinicu. V ovocnej škôlke pestoval 300 odrôd ovocných stromov, ktorých opis v nemeckom jazyku zaznamenal vo svojom katalógu, kde spoľahlivo zachytil staré a dobové odrody ovocných stromov. Ďalším známym ovocinárom bol Samuel Fábry (1769 – 1826), evanjelický kňaz, ktorý šíril ovocinárstvo a vinohradníctvo medzi pospolitým ľudom. Nemožno zabudnúť na priekopníka poľnohospodárskeho pokroku a poľnohospodárskej literatúry Juraja Fándlyho (1750 – 1811), rímsko – katolíckeho kňaza, ktorý zhrnul svoje poznatky o poľnohospodárstve a ovocinárstve až v desiatich knihách, v ktorých zaznamenal nielen odborné poznatky, ale aj skúsenosti ľudí, ktorí sa pestovaniu ovocných stromov venovali. Popri mnohých ďalších, ktorí si zaslúžia našu úctu a vďaku, spomeniem na záver ešte Antona Penzela (1810 – 1886), evanjelického kňaza, ktorý propagoval ovocinárstvo a včelárstvo a ktorý

napísal knihu *Ovocinár na Slovensku*. Všetkým týmto vzdelaným, usilovným a zapáleným ovocinárom teda vďačíme za to, čo je ozdobou našich záhrad a sadov, a z čoho môžeme čerpať mnohé dôležité prvky, vitamíny či zdroje energie pre náš organizmus.

Ja sám som privoňal ovocinárstvu u svojho starého otca v Hradišti, ktorý pestoval viacero ovocných stromov a ktorý bol dlhoročným odberateľom časopisu *Záhradkár*. Môjmu pozornému oku neušlo, s akou láskou a úctou tento človek v priebehu roka venoval dlhé hodiny a dni svoju starostlivosť stromom, ktoré mu to potom vracali v podobe bohatej a chutnej úrody, z ktorej sa tešila celá naša rodina – deti aj vnúčatá. Ako vzácnu spomienku na starého otca som vo farskej záhrade, tu v Málinci, vysadil jablň – Krasokvet žltý, ktorej plody som si obľúbil ešte ako dieťa pre ich úžasnú banánovú chuť. Keď sa ma niektorí pýtajú, kde som získal vzťah pre ovocinárstvo, asi je to práve moja skúsenosť so starým otcom, s ktorým som strávil kopy času a ktorý mi svojím prístupom ukázal, že aj stromy si zaslúžia, aby sme sa k nim správali s náležitou úctou, pretože sú to živé organizmy a navyše pre človeka veľmi prospešné.

Keď som nastúpil za evanjelického kňaza sem do Málince, postupne som začal vysádzať ovocné stromy po celej farskej záhrade. Miesta bolo dosť i chuť do práce, a tak začala radikálna premena pozemku cirkevného zboru, ktorý mi dal príležitosť k tomu, aby som sa mohol ovocinárstvu naplno venovať, za čo som svojim veriacim nemierne vďačný. Bolo treba vypiliť všetky staré stromy, ktoré už neprinášali takmer žiadnu úrodu alebo boli napadnuté rôznymi chorobami či škodcami. Sprvu sme sa s niektorými našimi bratmi zo zboru snažili ovocné stromy revitalizovať, no naše úsilie neprinieslo požadované výsledky. Išlo jednoducho o stromy, ktoré mali svoje najlepšie roky za sebou. Išlo o staré osvedčené odrody, ktoré sa začali na našom

územi sadiť predovšetkým v päťdesiatych a šesťdesiatych rokoch 20. storočia, kedy na Slovensku ovocinárstvo prežívalo svoju renesanciu. Nebolo toľko škodcov, hubovitých chorôb či rôznych vírusov, podmienky boli vynikajúce a ceny pre spotrebiteľov prijateľné. Záhrady v našom okolí zdobili najmä jablone a z nich najznámejšie boli azda: Kanadská reneta, Batul, Spartan, Starking, Matkino, Parména zlatá či legendárny Jonathan, ktoré zdobili aj našu farskú záhradu. Z hrušiek si ľudia obľúbili predovšetkým tie, ktoré mali vysoký obsah cukrov a priam sa roztápali v ústach: Dielova maslovka, Clappova, Wiliamsova či Viennská. Tí, ktorí si radi pochutili na orechových koláčoch, pestovali orechy, tí, ktorí mali radi bublaninu, pestovali čerešne a višne, chlapi boli vďační za slivky, z ktorých sa vyrábala kvalitná slivovica a ženy zasa zo sliviek na jeseň robili úžasný lekvár. Marhúliam a broskyniam sa v našich polohách darilo kedysi menej, čo sa však v dôsledku globálneho otepľovania rokmi zmenilo a dnes si možno už aj v týchto končinách dopestovať ovocie typické pre teplejšie oblasti. V niektorých dvoroch bolo vidieť moruše, ktoré nádhorne kvitli a ktoré priťahovali pozornosť nielen ľudí, ale aj vtákov, ktoré im pre ich sladkú chuť plodov nedokázali odolať. Tak ako to chodí v živote, tak je tomu podobne aj v záhrade. Ak chce človek niečo dosiahnuť, musí si vyhrnúť rukávy, vziať rozum do hrsti a s elánom začať naplňovať predstavy a ciele. Po tom, čo sme vo farskej záhrade odstránili všetky staré stromy, som vysadil prvé nové odrody. Jednalo sa asi o dvadsať ovocných stromov, z ktorých však ostal len jeden jediný – ázijská hruška, pretože všetky ostatné mladé stromy padli za obeť hrabošom. Pôsobilo mi to vrásky na duši, no rozhodol som sa nevzdať a pokračovať v úsilí ďalej. Veľakrát je za úspechom človeka ani nie tak šikovnosť a odborné vzdelanie, ako vytrvalosť, s ktorou musí čeliť nepriazni a zápasit' o to, čo má

ešte iba vo svojej myslí. O tom by akiste vedeli rozprávať skúsenejší a dlhodobjší ovocinári či záhradkári než som ja. Nuž, komu sa nelení, tomu sa zelení – vravia ľudia. Vo svojom úsilí som neustal a farská záhrada začala meniť svoju tvár. Tu však musím pripomenúť, že za výdatnej pomoci a ochoty veriacich, ktorí zakúpili záhradnú techniku, s ktorou môžem kosiť celú záhradu, aby bola v dobrej kondícii a aby potešila nielen mňa, ale každého, kto pôjde okolo a pozrie sa, ako to v nej vypadá. Nedá mi, aby som nespomenul, že pohľad na krásne rozkvitnuté stromy, zvuk včielok v korunách stromov či vôňa, ktorou oplýva záhrada sú ozajstným balzomom na dušu. Človek zrazu zabudne na mnohé starosti, úzkosti či bolesti, ktorú život prináša a ponorí sa do tajomného sveta nádherných farieb, zvukov a vôní. Záhrada je doslova liek pre dušu, zdravie pre telo a požehnanie od Boha. Veď aj Adam a Eva žili od svojho stvorenia v záhrade – rajskej. Máme to teda v sebe akosi ukotvené, že v prírode, v záhrade, v sade, na lúke či v lese sa cítime tak dobre. Tu sme totiž doma, tu je náš domov. My, ktorí žijeme tu v Málinci máme tú výsadu, že sme obklopení nádherným prostredím. Vážme si to a skúsme pre zveladenie nášho okolia niečo zmysluplné a osožné urobiť. Nie všetko je o peniazoch a materiálnom bohatstve. Naše šťastie je ukryté v malých veciach, ktoré často prehliadame, no bez ktorých sa nedokážeme zaobiť. Skúsme sa preto zamyslieť nad tým, čo urobiť, aby naša obec, náš dvor, naša záhrada či naše okolie boli ešte o niečo krajšie. Martin Luther bol vášnivým ovocinárom a jeho láska k ovocným stromom sa zraďí aj z týchto jeho slov: „Aj keby som vedel, že sa zajtra svet rozbije na dva kusy, zasadil by som dnes jablň.“

POKRAČOVANIE
na strane 11

Najstaršia jubilantka

v Málinci

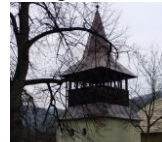
Uprostred Lipovej ulice v Málinci stojí historická budova zvonice, ktorú bez povšimnutia neobíde žiadny návštevník našej dediny. Pre stálych obyvateľov bola a je samozrejmom dominantou obce už 360 rokov. Podľa cirkevných záznamov ju Málincania postavili v máji v roku 1659 za úradovania ozdínskeho farára Daniela Mollera. Cirkevne patrili Málinciaci v tom období k Ozdínu a nemal vlastný kostol.

Zvonička, tak ju miestni odjakživa nazývajú, slúžila ako nástroj komunikácie medzi obyvateľmi. Prostredníctvom hlasu dvoch rôzne veľkých zvonov – 54 funtového z roku 1659 (niekde sa uvádza 1673) a 97 funtového z roku 1754 – sprostredkúvala dôležité správy z cirkevného, a aj svetského života v Málinci. Obyvatelia si na hlahol zvonov zo svojej zvoničky zvykli, spoliehali sa na ne a každodenne sa podľa nich orientovali.

V cirkevnej oblasti zvolávali zvonov ľudí na bohoslužby, oznamovali cirkevné sviatky, svadby a úmrtia. Každú nedeľu ráno o ôsmej hodine sa rozozvučali zvonov na znak začínajúceho sa dňa odpočinku a pripomenuli ľuďom tretie Božie prikázanie: „Pamätaj, že máš sviatočný deň svätiti!“ Počas Vianoc sa zvonilo na Štedrý večer o sedemnástej hodine, o dvadsiatej prvej hodine a o polnoci. Na 1. slávnosť vianočnú Narodenie Pána zvonov zazneli už o tretej hodine ráno. Odchod Starého roka hlásili zvonov večer o dvadsiatej prvej hodine, prelomy rokov o polnoci a príchod Nového roka ráno o ôsmej hodine.

Vo svetskej oblasti v bežnom pracovnom dni zvonov pomáhali ľuďom určovať čas a pravidelne strieďať prácu a odpočinok. Zvonením sa ohlasovali požiare, povodne, epidémie cholery či vojny. Ohlasovanie požiarov bolo povinnosťou vyplývajúcou zo zákona, keď v roku 1751 vydala Mária

Terézia tzv. ohňový patent, podľa ktorého mal byť v každej obci zvon, aby sa dalo zvoniť na poplach. Najväčší požiar v Málinci vypukol 25. apríla 1874 o deviatej hodine ráno. Padlo mu za obeť 34 domov, v ktorých bývalo 238 obyvateľov. O prístrešie tak prišlo 59 rodín. Najväčšiu povodeň zažila naša obec v lete v roku 1940.

zvonička

Spôsobila veľké hospodárske škody, ale našťastie žiadne straty na ľudských životoch.

Najväčšia epidémia cholery sa prehnala dedinou v roku 1873, kedy zomrelo 136 ľudí.

Dva zvonov ešte ohlásili začiatok prvej svetovej vojny 28. júla 1914, ale už 1. decembra 1916 ich rakúsko-uhorské úrady vzali na vojnové účely. V roku 1922 dali Málinciaci uliť nový zvon, ktorý slúži dodnes. Je na ňom nápis: „S pomocou Božou ku cti a sláve trojjediného Boha uliť dala cirkev EV-AV Málinská 25. marca 1922 miesto dvoch zvonov 1. decembra 1916 na válečné ciele vzatých.“

Zvonenie a údržba zvonov boli poslaním zvonára, ktorý patrili medzi dôležité osobnosti dedinského života. Zvonár na zvoničke bol po dokončení stavby chrámovej veže evanjelického kostola v roku 1821 zároveň aj zvonárom na kostolnej veži.

Zvonár často zastával aj post hrobára a nočného vartáša alebo hlásnika. Mená zvonárov z ďalekej minulosti sa nezachovali, ale v pamäti starších Málincanov určite zostali spomienky na Michala Findru – Bachtera a jeho syna Jána Findru – Bachtera.

Na zvoničke často zvonili bez nároku na odmenu aj chlapi žijúci na dnešnej Lipovej ulici: Michal Boroš – Jankove, Ján Švéda – Kundis, Ján Jakuba – Pokoj, Pavel Jakuba – Futus a Július Urda – Gregor. Títo všetci ovládali tradičný ručný spôsob zvonenia. Ťahali za povraz takým spôsobom, aby srdce zvonu bilo o jeho stenu v rytme požadovanom pre konkrétnu ohlasovanú udalosť.

Hoci so staršími zvonármi radi chodievali zvoniť chlapani a mládenci, prizerali a priučili sa ich umeniu, zvon na málinskej zvoničke mlčí. Pokračovatelia tejto tradície sa nenašli. Naposledy sa hlas zvonu z málinskej zvoničky rozliehal dedinou v lete v roku 2010, kedy sa uskutočňovala generálna oprava chrámových zvonov v evanjelickom kostole. O svoju jubilantku z 2. polovice 17. storočia sa Málinciaci vždy dobre starali. Pôvodne celodrevenú stavbu štvorcového pôdorysu s arkádovou nadstavbou a ihlanovou strechou opravovali v roku 1763. Po prvej svetovej vojne v roku 1924 drevenú rámovú konštrukciu obmurovali a zvonovicu celkovo obnovili zásluhou starostu Jána Novodomskeho, cirkevného inšpektora Jána Paššútha a evanjelického farára Alexandra Trokana, o čom svedčí aj pamätná tabuľa na nej osadená. Za úradovania starostu Ing. Igora Čepku zvoničku opravovali v rokoch 1992 a 2004. Po poslednej celkovej rekonštrukcii bola táto renesančná zvonica dňa 08.11.2004 vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku ako drobná ľudová architektúra. K tohtoročným 360. narodeninám sa patrí oslávenkyňu obdarovať. Určite by bol vhodným darčekom mladý zvonár, ktorý by pokračoval v tradícii našich predkov. Koľko Málincanov, toľko nápadov a darčiekov. Jedným z nich je aj myšlienka nového obyvateľa Lipovej ulice Juraja Janštu staršieho upraviť interiér zvoničky a sprístupniť ju ako rozhľadňu a zároveň ju oživiť pri slávnostných udalostiach, ako sú napríklad Vianoce, rozlúčka so Starým rokom, privítanie Nového roka, Svätováňská noc spievaním tradičných málinských piesní súborom Málincok.

Želmíra Urdová

Zdroje: Kronika CZ ECAV Málincec, Kronika Málince od Vladimíra Findru, www.pamiatky.sk, spomienky 79 ročného Júliusa Urdu – Gregora

Vo farskej záhrade som vysadil v priebehu takmer dvadsiatich rokov rôzne druhy stromov, kríkov či viniča podľa toho, čo sa na dané klimatické podmienky hodí, podľa odolnosti voči chorobám, podľa bonity pôdy a podľa toho, čo na svojom jedálnom lístku obľubujem. Keďže farská záhrada oplýva skutočne rozličným sortimentom – jablone, hrušky, čerešne, višne, vlašské orechy, lieskové orechy, slivky, slivy, vinič, egreše, jahody, ribezle, zemolez, rakytník, goji, čučoriedky, černice, maliny a podobne, nebudem rozoberať do detailov všetky odrody, pretože v tomto občasníku na to v jednom čísle nie je priestor. Som však milovníkom nových odrôd, ktoré majú nádherný vzhľad, šťavnaté a veľké plody, a ktoré majú takisto nezvyčajnú chuť. Vysadil som napríklad jablone, ktoré pripomínajú svojou chuťou jahody, banány, maliny či marhule. To isté platí aj o viniči, pri ktorom preferujem predovšetkým ruské a ukrajinské odrody, pretože sú značne odolné voči mrazom, netrpia príliš hubovými chorobami a majú nádherné, veľké a chutné strapce. Vďaka záhrade, v ktorej si smiem všeličo dopestovať, mám ovocie počas celého roka. Každé ráno si pripravím s ovsenými vločkami, bielym jogurtom, semienkami a medom aj niekoľko kusov ovocia, ktoré uskladním v mrazničke, aby som mal dostatok výživných látok v ktoromkoľvek ročnom období. Nuž, čo je doma, to sa počíta. Záhrada pôsobí blahodarne na fyzickú kondíciu, je zdrojom mnohých výživných látok pre ľudský organizmus a je balzomom pre dušu. Je to síce miesto, kde sa tvoria mozole a potí telo, ale všetko to slúži len nášmu dobru. Kto si to uvedomuje, dokáže byť Bohu vďačný nielen za zdravie, rodinu, jedlo či pokoj, ale aj za prácu, ktorá nášmu životu dáva zmysel, požehnanie i pocit vnútorného naplnenia, že sme nežili na tomto svete nadarmo a niečo vzácne sme tu po sebe zanechali.

Pripravil a napísal:
Mgr. Ivan Mucha

Jánske dni

V sobotu – 22. júna 2019
a nedeľu – 23. júna 2019 sa
konali jubilejné dvadsiaty ročník
obecných slávností Jánske dni.

Prvý víkendový deň sa niesol
v znamení zábavy. Kultúrny
program odštartovali deti z MŠ
Málinec a žiaci zo ZŠ Málinec.

deti zo ZŠ

Nechýbali ani rómske tance
v podaní Komunitného centra
Málinec. Naše pozvanie vystúpiť
prijali aj sestry Vrbiniakové
z Lovinobane s heligonkárom
Lubomírom Laššákom. Dievčatá
z folklórneho súboru Málinčok
predviedli nové, ale aj typické
tance a na heligónke ich
doprevádzal Peťo Mužík. Na
slávnostiach sa zúčastnilo naše
partnerské mesto Báčsky Petrovec.
Dámy z miestneho súboru očarili
svojimi krojmi, slovenskými
piesňami a poznatkami o svojom
rodisku. Obci Málinec venovali
darček v podobe koláže s
fotografiami. Zlatým klincom
programu bola humorná skupina
Drišľak, ktorá všetkých zabávala
východniarskymi vtipmi,

skupina Drišľak

interakciu s publikom a nezabudnuteľnými
piesňami. Doc. PaedDr. Július Lomenčík,
PhD. prišiel porozprávať o histórii
a tradícii pálenia jánskych ohňov
a zacitoval zo svojej knihy Z máľinskej
túrní pozerán.

No nesmieme zabudnúť ani na nášho
moderátora, dôležitého človeka,
ktorý nás sprevádzal počas kultúrneho
programu

a svojimi rýmovačkami rozveselil
nejednu dušu a to Martin Kopor,
ľudový zabávač z Hriňovej.

O vzdelávaciu zložku sa postarali
svojimi výstavami a aktivitami
Dobrovoľný hasičský zbor Málinec –
súťaže v prekážkovom behu a ukážka
techniky, Slovenský červený kríž –
ukážka prvej pomoci a Poľovnícky
zväz Málinec – výstava poľovníckych
trofejí a stopovanie zvierat.

Samozrejme k dobrej zábave patrí
aj dobré jedlo. Každý si mohol
vybrať z pestrého ponuky – kofola,
pivo, bufet, hranolky, langoše,
držky, guláš či tradičnú srbskú
pochúťku – sarma. Historická
kuchyňa AMIS – nám predviedla
život vo vojenskej kuchyni 17.
storočia, kedy kuchárky –
markítanky tiahli s vojakmi na
bojiisko. V táboroch sa okrem
pokrmov starali aj o hygienu,
keďže so sebou nosili kade a
rôzne prípravky. Prítomní
ochutnali špenátové placky so
syrom a chlieb s pečevnou
nátierkou s brusnicami ako aj
liek proti moru. Motorkári sa
postarali o zvukovú a akrobatickú
šou, deti sa vyšantili na šmýkačke
a dospeli sa do noci zabávali s
hudobnou skupinou Diamont a
Peťom Mužíkom.

Záver víkendu patril najznámejšiemu
športu na Málinci – futbalu. Svoje
sily si zmeralo niekoľko družstiev
a výsledku sú nasledovné:

1. miesto – FTC Fiľakovo
2. miesto – ISKRA Hnúšť'a
3. miesto – TJ Málinec
4. miesto – TJ Sklotatran Poltár.

Podujatie finančne podporil BBSK.
Veľmi pekne ďakujeme všetkým,
ktorí svojou pomocou prispeli k
uskutočneniu a hladkému priebehu
tohto krásneho podujatia: účinkujúcim,
sponzorom a miestnym podnikateľom:
BBSK, Krajská organizácia SNS,
Okresná organizácia SNS, Komunálna
poisťovňa, PENAM Lučenec,

Slatinská pekáreň – Zvolenská
Slatina, Milan Ďurák, ANGUS s.r.o.
Málinec, Andrea Rovňanová, Drogéria
Málinec, Mária Karlíková, Potraviny
Huta, Pekáreň Kurčík Tomášovce,
Milan Adamec SHR,

Poľovnícke združenie Málinec,
mediálnym partnerom – NOS Lučenec
a RTVS, zamestnancom obce Málinec
a pomocníkom a gratujeme športovcom
k ich výkonom. Kančová, Gúgľavová

Aký je rozdiel medzi telekomunikáciami
a blondínkou? Žiadny. Obaja majú dlhé
vedenie...

Prečo si blondínka kúpila nožik?
Lebo jej povedali, že v robote bude
musieť zarezávať...

Prečo majú blondínky dve skrine?
Jednu pre oblečenie a druhú pre
milenca...

Prečo si kúpila blondínka
hojdacieho koníka? Chce ho
prihlásiť na jazdecké preteky...

Výber pripravil: Švankes

Zdroj Wolowiny

Ďakujeme chlapci

Vážený fanúšik.

Skočil sa ďalší ročník účinkovania
našich mužstiev vo futbalových
súťažiach. Myslím si, že bol vcelku
úspešný. Začnem od žiakov, ktorí
pod vedením trénera Petra Turica
ukázali progres vpred a umiestnenie
a horné výkony zodpovedali ich
výkonom.

Dorastenci pod vedením trénera
Jara Baloga striedali dobré výkony
so slabšími. A hoci snaha trénera
bola enormná, poskladať kvalitnejší
tím bola nad jeho sily. Takmer
tretinu mužstva tvorili chlapci z
okolitých dedín. Naši máľinskí
akoby nemali záujem o futbal,
a tak mám obavu o ďalšie účinkovanie
tejto vekovej kategórie, hoci v
žiackom mužstve sú chlapci, ktorí
by mohli pokračovať v doraste.
Ale všetko závisí len a len na nich.

Účinkovanie A. mužstva môžeme
hodnotiť kladne. Do posledných
kôl bolo na čestných priečkach.
Konečné 5. miesto je pekný výsledok.
Jeseň bola odohraná vo veľkom
štýle. Nosili sme body aj zo
súperových ihrísk. Mužstvo bojovalo,
v každom zápase

strieľalo góly, a tak sa po jeseni
núkala myšlienka postupu. A
myslím si, že oprávnené. Po kvalitnej
zimnej príprave však mužstvo v
jarnej časti nepodávalo výkony
ako v jeseni. Na hre mužstva
bolo vidieť, že citotne chýbali
hráči Jano Melich a Tomáš Ďurica.
Prvý nehral pre zranenie,
druhý prestúpil do Radzoviec.
Noví staronoví hráči ich nedokázali
nahradiť. Nakoniec 5. miesto je
pekným umiestnením, hoci sme
mohli skončiť o niečo vyššie.
Je veľkou smolou, že zloženie
mužstva nie je stabilné. Ale
momentálne je taký trend a my
s tým nič nenarobíme. Napriek
všetkému si myslím že chlapcom
patrí „poďakovanie“.

Po krátkej prestávke sa začne
nový ročník už bez mužstiev
Cinobane a Ožďian, takže sa
môžeme tešiť na nové mužstvá
a to na Klenovec, Buzitku a Balog
nad Ipľom. Na záver sa obraciam
na vás – fanúšikovia. Zle sa mi
počúva, keď nadávate hráčom
aj rozhodcom. Viem, s každým
lomcujú emócie ale určitý druh
slušnosti by sme si mali zachovať.
Verím, že v budúcnosti sa to
nebude opakovať a od vás
fanúšikov budeme počúvať len –
Málinec do toho!

Švankes

Vydáva: Obecný úrad Málinec – registrované na MK SR EV 3157/09, ISSN 1339-2085, periodicita vydávania – 1x štvrťročne, Tlačiareň: Ex muzik, s.r.o. Lučenec
Redakčná rada: Anna Kančová, Mgr. Edita Gúgľavová, Želmíra Urdová, Mgr. Katarína Chrastinová, Ema Sarvašová, Ľubomír Jakuba, Juraj Janšto, Adresa: Obecný úrad
Málinec, Námestie SNP 474/01, 985 26, IČO 00316211, Kontakt: Tel: +421 47 42 91 122, pravopisná úprava: Mgr. Marta Čepková
e-mail: malinec@stonline.sk, kancova@centrum.sk, kultura.kancova@gmail.com, malinec.tsp@gmail.com, novinymalinec@gmail.com